

BUSBOEK Kleur Bekennen Kunst Verkennen **HALTE 2**

Pluspunt, expertise centrum voor senioren en participatie ontwikkelt het project Kleur Bekennen Kunst Verkennen. Dit project, voortaan afgekort als KBKV, is een meerjarig project met als doel ouderen en jongeren met diverse etnische achtergronden met elkaar in contact te brengen. Pluspunt wil met dit project een stevig stap zetten om interculturele en intergenerationele verbindingen tot stand te brengen omdat dit naar onze visie bijdraagt aan integratie in de samenleving. Als middel is een rijdende kunstbus gekozen die ouderencentra en scholen aan zal gaan doen. In dit busboek maakt u kennis met 'de mensen achter de bus' en de huidige stand van zaken.

IN BEELD

Oud
Jong

B
E
K
L
E
U
R
B
E
K
E
N
N
E
N

V
E
R
K
E
N
N
E

KUNST & CULTUUR

DE BUS

Pluspunt heeft een stadsbus aangeschaft uit 1996. Deze verkeert in goede staat en kan minstens tien jaar mee. De bus is gekocht bij **Techno Service Nederland**.(TSN)
TSN onderhoudt en beheert een groot wagenpark aan bussen en trams. Zij doen de technische verbouwing van de bus in hun vestiging te Apeldoorn

Gert ter Burg en Gerrit Lammers van TSN

HET ONTWERP

Voor het ontwerp tekent architectenbureau **Bollen en van Dillen**. Het is passen en meten geweest om alle eisen in te willigen. Een aantal vaste gegevens zoals zekeringenkasten en wielkasten kunnen namelijk niet verplaatst worden. Bovendien moet de bus rolstoeltoegankelijk zijn.

Voor de koeling en verwarming zijn twee airco-units op het dak geplaatst.

De architecten wilden een inrichting die associaties heeft met een vliegtuig. Symbool voor vertrekken en aankomen, je verplaatsen. Een reis van ver weg naar Nederland en de levensreis van jong naar oud. Bovendien een reis langs kunst en culturen.

Het plaatmateriaal waar de wanden mee bekleed worden en de led verlichting die in de naden verwerkt worden en de expositieruimte die als een cockpit voor in de bus is gesitueerd, werken mee om dat beeld te versterken.

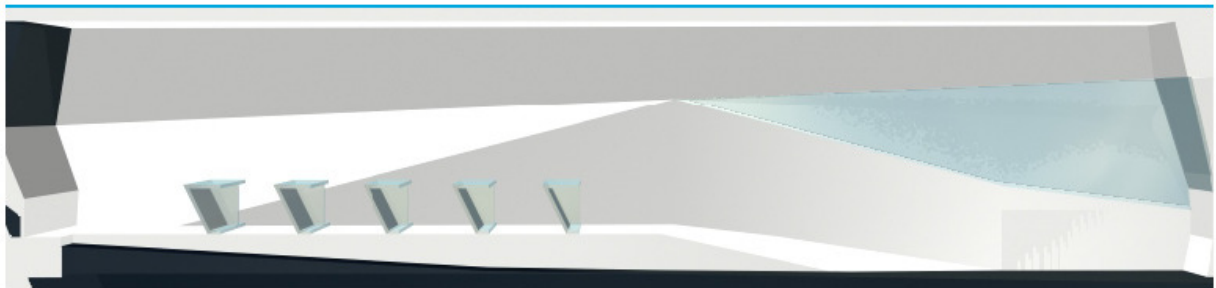
Bovendien wilden ze vervreemding teweeg brengen door de toeschouwer achterstevoren in de bus te plaatsen en alle vlakken scheef te laten lopen.

Architectenbureau Bollen en van Dillen

Artist impression van het ontwerp

kleur bekennen, kunst verkennen

Projectiegedeelte

Expositie gedeelte

DE UITVOERING

De uitvoering wordt gedaan door Marc Spaapen en Bas Kuypers van **Unit A07**. Deze decorbouwers hebben hun werkplaats in een oude fabriek in Breda waar de bus strak inpast.

SPONSORS

In juni 2008 vond de Bredase beursvloer plaats. Een plaats waar bedrijven en maatschappelijke organisaties elkaar treffen.

Voor ondernemend Breda betekent de Beursvloer een mogelijkheid om zich maatschappelijk in te zetten. En maatschappelijke organisaties kunnen hier sponsors werven.

We hebben **Talboom bv Kunststofverwerking** warm gekregen voor ons project. Heel erg blij zijn we met hun toezegging om de bankjes, gemaakt van Satal en de vitrinekasten, gemaakt van Acryl glas, te sponsoren. De tekeningen zijn besproken en een proefbankje is al klaar.

Op de Bredase beursvloer

In gesprek met Talboom BV over de bankjes

Internova woningverlichting hebben we bereid gevonden om een gedeelte van de Led verlichting te sponsoren en de Bredase woningcorporatie **Allee Wonen** draagt bij aan het spuitwerk van de buitenkant van de bus. **Movedmedia** uit Tilburg sponsort een deel van de door hun gemaakte film. (zie *film*)

Ook hebben een aantal subsidieverzoeken geleid tot resultaten. Het Rotterdamse **Sint Laurentius instituut** en het **Skandfonds** zijn medefinancier geworden aan Kleur Bekennen Kunst Verkennen en onlangs ook de **Stichting Volkshogeschoolwerk Nederland**. Waarvoor onze hartelijke dank.

Film

Er zijn filmopnamen gemaakt door **Movedmedia** van vier grootouders met hun kleinkinderen. Het eerste koppel betrof Rubia en haar kleindochter Valerie. Rubia is van Surinaamse afkomst en vertelt haar kleindochter over haar tienertijd in Suriname. Het tweede stel bestond uit De Turkse mijnheer Heptemiz die zijn kleindochter Aysu leert bidden in een Tilburgse Moskee. Als derde filmden we opa Bouwens die aan zijn kleinzoon Graham vertelt over zijn oorlogservaringen in een 'Jappenkamp'. Tot slot maakten we opnamen van de Nederlandse grootmoeder Ineke en haar kleinzoon uit Hoogvliet. Ineke komt uit een rooms katholiek gezin van 14 kinderen. Zij vertelt o.a. over haar familielevens en over haar jeugd

De opnamen zijn soms ontroerend maar ook vrolijk. Het raakt aan allerlei emoties. Het zal niet eenvoudig zijn om de film te monteren naar 20 minuten. MOVED Media, die tevens sponsor is gaat er een prachtige kunstfilm van maken.

Movedmedia maakt filmopnamen in de moskee

KUNST

Via het Centrum voor Beeldende Kunst Rotterdam en het eigen netwerk is er een weloverwogen keuze gemaakt voor vijf kunstenaars. Vier van hen reageren op de filmpjes en de vijfde kunstenaar maakt een reactie op het geheel. Twee kunstenaars zijn afkomstig uit Breda en omgeving, de ander drie komen uit Rotterdam. De kunstenaars zijn van verschillende culturele afkomst en verschillende leeftijden.

Hieronder volgt een kennismaking met hun werk:

Haadjar Fris, textielkunstenaar

Luuk Bode, grafiek

Ingeborg de Groot, edelsmid

Jalal Alwan, beeldend kunstenaar

Autonoom kunstenaar Thijs Masthoff

De kunstwerken die gemaakt worden voor in de bus zullen aansprekend zijn voor een groot publiek. De werken worden gemaakt in de vaste kleurstelling van rood, wit zwart en alle tussenliggende grijstinten.

DE BUITENKANT VAN DE BUS

De buitenkant van de bus wordt opnieuw gespoten en tot fotokunstwerk gemaakt. Er zullen foto's op te zien zijn van **Melanie Rijkers**.

Zij heeft foto's gemaakt van de grootouders en de kleinkinderen die in de filmpjes meedoen in haar studio.

Melanie Rijkers in haar Art studio 23

Van de schrijfster **Marion Bloem** kregen we toestemming om een gedicht te gebruiken uit haar onlangs verschenen boek 'In de kamer van mijn vroeger':

*Later is vroeger verdwenen.
Of nee, vroeger is later,
nee, vroeger is nu alweer weg,
terwijl later veel eerder dan
vroeger zal verdwijnen.*

***En vroeger dacht ik: later wordt het leuk,
maar later denk ik: vroeger was het leuker,
alleen wist ik dat vroeger over later nog niet.
en dat is 't leuke van later, dat je weet
dat je vroeger nog niet wist wat je later zou weten,
terwijl je later, veel later, nou juist alles weer vergeet
wat je wist over vroeger, nu, en zelfs later, en zelfs
dat er ooit eens iets anders dan heden is geweest.***

Marion Bloem

EDUCATIEF PROGRAMMA

Voor het ontwikkelen van een lessenserie als vervolg op het bezoek aan de kunstbus is **Alice O** verantwoordelijk. Alice O is gespecialiseerd in het ontwikkelen van educatieve producten en projecten in wereldperspectief.

Het concept van de lessenserie ziet er als volgt uit:

De leerlingen bespreken in de klas wat er gaat gebeuren. Ze gaan een tentoonstelling bezoeken in een verbouwde stadsbus d.w.z. dat de ruimte klein is en er maximaal 18 personen tegelijk in de bus kunnen. Geen jassen en tassen meenemen en telefoons uit.

Blokkur 1. De leerlingen komen in een abstracte, vreemd verlichte ruimte, die niet meer op een bus lijkt. Ze nemen plaats op de bankjes en de begeleider van het project houdt een korte inleiding. De vertoning van de filmpjes begint.

Vier koppels van grootouder/kleinkind komen aan het woord. De filmpjes zijn anders dan men aanvankelijk verwacht. (kunstfilmpjes) Het centrale thema is culturele afkomst, vroeger en nu; Wat willen de grootouders overdragen op hun kleinkinderen

Na 20 minuten gaat het licht aan. Het licht is nu wit waardoor er een museale sfeer ontstaat. Er blijkt aan de andere kant van de bus een kleine glazen expositieruimte te zijn die door de verandering van de kleur van het licht, zichtbaar is geworden. In de vitrine staan/hangen vijf kunstwerken. Zij hebben allemaal te maken met de filmpjes die zojuist te zien waren. De leerlingen hebben een boekje waarin een verkenningstocht staat omschreven naar de kunstwerken, De kunstwerken en de deelnemers aan de filmpjes staan in het boekje afgebeeld zodat ze het niet in de bus hoeven in te vullen. (wat heeft de kunstenaar willen zeggen, welk filmpje is uitgangspunt geweest voor welke kunstenaar, hoeveel kunstvormen zie je in en op de bus wat spreekt je het meeste aan en waarom, zou je het zelf anders doen enz. Het boekje wordt (individueel) ingevuld in de klas.

Er komen twee verhalenvertellers in de klas die beiden een verhaal vertellen uit het land van herkomst. De vertellers zijn afkomstig uit; Turkije, Marokko, Nederland, Curaçao, of Kaapverdië. (Deze vertellers maken deel uit van ons project 'Verhalenderwijs'. Zij vertellen over hoe het vroeger was in het land van herkomst en praten met de leerlingen hierover aan de hand van stellingen. De leerlingen kunnen ook vrijuit vragen stellen.

Blokkur 2. Voorbereiding opdracht.

De opdracht is een activiteit die buiten de school plaatsvindt. De leerlingen bezoeken een woonzorgcentrum en interviewen een oudere die idealiter in een andere cultuur geboren is. Aan de hand van vooropgestelde vragen nemen de kinderen een interview af. Ze hebben een goedkope camera of telefoon en maken een foto van degene die ze interviewen en van spulletjes in de kamer die doet denken aan het land van herkomst. (kunnen ook foto's zijn van oude foto's). De oudere fotografeert ook de jongere. De interviews worden opgenomen of opgeschreven.

Blokkur 3. Verwerkingsopdracht, twee aan twee of individueel:

Al het verzamelde materiaal wordt verwerkt tot een kunstwerk in een verhuisdoos.

Bijvoorbeeld:

Het maken van een (driedimensionale) collage van de uitspraken en foto's die uit de interviews zijn voortgekomen, associatieve plaatjes uit het land van onderwerp die de leerlingen opzoeken op internet.

Dit alles wordt in een verhuisdoos (metafoor) tentoongesteld. Deze dozen kunnen straks aan elkaar gepresenteerd worden als een groot kunstwerk. Zij kunnen in allerlei vormen gestapeld worden.

De verwerkingsopdracht wordt onderling in de klas besproken

De kunstwerken worden tentoongesteld op school of in het zorgcentrum.

Alice O overlegt regelmatig met een aantal scholen uit het VO om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de wensen van de docenten.

Er wordt een lessenserie ontwikkelt voor verschillende lesniveau 's om het bereik van het project zo groot mogelijk te maken.

PRESENTATIES

Om alvast meer bekendheid te geven aan het project zijn er een aantal presentaties gehouden.

1. Buurthuis Geeren-Noord i.h.k.v. de FMO projecten.
2. De Pasar Malam bij Huize Raffy
3. Voor de Rotary Mark en Aa in Breda
4. Voor het Fonds Beeldende Kunsten Vormgeving en Bouwkunst in het kader van hun 20 jarig bestaan.

PILOT

Er zijn nu zes scholen die belangstelling hebben om het project nog dit school seizoen in te zetten. Eén van hen is Carré college Rotterdam. In februari 2008 vindt daar de pilot plaats met leerlingen uit de vierde klas van het VO. Daarna zal het educatieve materiaal worden bijgesteld, worden vormgegeven en worden gedrukt.

Naar alle verwachting vindt de première plaats in maart 2009.

Meer informatie kunt u opvragen bij:

Pluspunt

Projectleider Liesbeth van Well

Ungerplein 2, flat 25

3033 BR Rotterdam

Tel: 010 4671711

E-mail: l.vanwell@pluspuntrotterdam.nl

Website: www.pluspuntrotterdam.nl

Met dank aan de volgende fondsen en sponsors

SINT LAURENSINSTITUUT

(VOORHEEN R.K. PAROCHIAAL ARMBESTUUR VAN ROTTERDAM)

SINGELWESTE

Stichting voor Volkshogeschoolwerk in Nederland

